

Lunds universitet

Språk- och litteraturcentrum

Kurs: Kinesiska: Kandidatkurs (KINK11)

Handledare: Michael Shoenhals

VT 2014

Språkpolitik: en jämförelsestudie av Sverige och Kinas språkpolitiska historia

Therese Nicander

Sammanfattning

Den här uppsatsen är en studie av den svenska och kinesiska språkpolitiska utvecklingen. Jämförelsestudien är begränsad till det som jag anser är de mest betydelsefulla politiska beslut som gjorts i de båda länderna fram tills idag. Uppsatsen fokuserar på att diskutera likheter och olikheter mellan de båda språkens språkpolitiska historia, och framför även tankar om olika grundläggande faktorer som kan ha påverkat de båda ländernas arbete med språkpolitik.

摘要

这篇论文是关于研究瑞典和中国的语言政治发展。为了限制这本研究的内容，我选在这两个国家直到今天觉得最重要的政治决策。研究焦点集中在展示瑞典和中国语言政策的异同，也介绍会影响两国的语言政策工作的几个基本因素的建议。

Innehållsförteckning

1. INLEDNING	2
1.1 SYFTE OCH FRÅGESTÄLLNINGAR	3
1.2 INNEHÅLL OCH AVGRÄNSNINGAR	3
1.3 METOD OCH MATERIAL	4
2. BAKGRUND	4
2.1 SPRÅKFÖRÄNDRING - BAKGRUND OCH UTVECKLING	4
2.1.1 VAD ÄR RÄTT OCH FEL?	6
2.2 HUR SER LINGVISTIKFORSKNING UT I KINA?	7
3. SVERIGES OCH KINAS VÄRDERINGAR OM SPRÅKVÅRD.....	9
3.1 KINA	10
3.2 SVERIGE.....	11
3.3 VEM HAR MAKTEN ÖVER SPRÅKET?.....	14
3.4 SPRÅKPOLISER.....	17
4. DEFINITION AV ”DET SVENSKA- OCH KINESISKA SPRÅKET”.....	19
5. MILSTOLPAR I SPRÅKPOLITIKEN.....	21
5.1 SVERIGE.....	21
5.1.1 SPRÅKPOLITIK 1541-2009.....	21
5.2 KINA.....	27
5.2.1 SPRÅKPOLITIK 1909- 2001	27
7. LITTERATUR.....	35
7.1 TRYCKTA KÄLLOR.....	35
7.2 ELEKTRONISKA KÄLLOR	36
7.3 ÖVRIGA KÄLLOR.....	38

1. Inledning

Ordet ”historia” leder nog många människor till tanken på förgångna tider, något som hände för länge sedan och som är avslutat. Det många glömmer är att vi lever mitt i historien just nu. Detta gäller även de levande språken, dvs. språk som används dagligen av människor. Både mitt modersmål svenska och det språket jag studerar, kinesiska är levande språk och är alltså alltid under förändringar. Detta är en viktig aspekt att ta hänsyn till när man forskar om språkhistoria.

Människor har i alla tider intresserat sig för språkets ursprung och utveckling och det är denna nyfikenhet som har lett till att språkhistoria har blivit ett mycket brett forskningsområde som bara växer. Det finns idag oräkneliga teorier hur förändringar sker i ett språk och varför de sker. Den komparativa språkforskningen anses dock vara en av grundstenarna för språkhistorisk forskning. Genom att jämföra språk och hitta likheter har man kunnat dela in dem i olika släkten. Det är alltså genom denna forskning språkvetare har kommit överens om att det svenska språket ingår i språkfamiljen Indoeuropeiska och mandarinkinesiska Sinotibetanska.(Pettersen 2005:14–20)

Vid första anblicken på språkhistoria ur ett forskningsperspektiv kan det verka som närmast ett ogripbart och outtömligt forskningsområde. När, hur och varför hände språkförändringarna? Vilken vetenskaplig inriktning vill jag anamma? Frågorna kan bli många, men kanske var det just den aspekten som fick mig så intresserad av ämnet. Under mina studier av det svenska språket på Lunds universitet har jag studerat ett par grundkurser i svensk språkhistoria och en sak jag har förstått är att för att kunna få grepp på ett språks förändringar måste man hitta ”krokar” att hänga upp händelser på. Man grupperar språk som har likheter med varandra och ritar upp tidslinjer för att strukturera upp historiska händelser. Men precis som påpekandet tidigare, att ett språk är under ständig förändring, så sker även de olika språkförändringarna inte på en tidsaxel en efter den andra. Så behändig är inte språkhistoria. Förändringar i språk sker ibland parallellt och

en språkförändrings start och slut är ofta inte så tydlig som studielitteratur i ämnet ofta ger intryck av. Kategoriserandet och uppgradandet av språkförändringar är endast verktyg för att göra de historiska händelserna mer överskådliga, lättare att förstå och komma ihåg. Detta är en aspekt som är viktigt att ta hänsyn till när man diskuterar språkhistoriska händelser.

I denna uppsats fokuserar jag på att jämföra det svenska och det kinesiska språkets utveckling ur ett språkpolitiskt perspektiv dvs. språkpolitics som fanns eller fortfarande finns i respektive land.

1.1 Syfte och frågeställningar

Syftet med den här undersökningen är att se hur det svenska och det kinesiska språket har utvecklats ur ett språkpolitiskt perspektiv och diskutera effekterna av denna utveckling. I arbetet har jag fokuserat på de standardiseringar som har skett i de båda språken fram tills idag.

De frågor jag vill besvara i uppsatsen är:

Varför har standardiseringarna skett?

Hur såg processen ut?

Vilka likheter/olikheter finns mellan de båda ländernas språkpolitics, historiskt sett?

1.2 Innehåll och avgränsningar

För att kunna diskutera de förändringar som har skett i de båda ländernas språkpolitiska historia har jag valt att disponera en stor del av uppsatsen för diskussion av grundläggande faktorer och mentaliteter som kan ha haft stor inverkan på ländernas språkpolitiska utveckling, till exempel teorier om hur språkutveckling sker eller diskussion om vem som

bestämmer över språket. Resterade delen av uppsatsen har jag ägnat åt att bland annat definiera vad som är det svenska respektive Kinesiska språket, presentera milstolpar i den svenska och kinesiska språkpolitiken samt avslutande diskussion.

I delen där jag redogör milstolpar i den svenska och kinesiska språkpolitiken (se del 6) har jag valt att göra begränsningar, och har med hjälp av litteraturen plockat ut milstolpar, innanför ramarna för vad jag anser en kandidatuppsats kan innehålla.

1.3 Metod och material

Metoden jag har använt för att undersöka de förändringar som skett inom språkpolitiken i Kina och i Sverige, är en jämförande litteraturstudie som bygger på fakta från svenska, engelska och kinesiska källor, både tryckta och elektroniska. Informationen jag använt mig av i studien kommer främst från publikationer och avhandlingar av språkforskare, och från myndigheter och organisationer. Källor som jag uppfattat som pålitliga.

2. Bakgrund

2.1 Språkförändring - bakgrund och utveckling

För att förstå hur de olika standardiseringarna i de båda språken har uppkommit måste man först gå till roten av förändringsprocessen och undersöka hur språkliga nyheter uppkommer och sprider sig.

Det finns flera teorier om varför förändringarna uppstår. De mest erkända modellerna som förklarar ursprunget till språkliga förändringar stödjer sig på antingen inomspråkliga eller utomspråkliga faktorer (Pettersson 2005:41).

Forskare som stödjer den inomspråkliga teorin (Pettersson 2005:41) menar att språkliga förändringar har en biologisk bakgrund och att det är människans medfödda fysiska och psykiska verktyg som ger upphov till förändringarna. Vi människor strävan efter ett språk som är lätt att uttal utan ansträngning. Vi vill också att det språkliga systemet är i balans och att det finns symmetri. Ifall det finns en lucka i systemet uppstår en strävan att fylla den. En språklig variation hos en enskild person som sedan blir en förändring som sprids vidare till andra skulle därför exempelvis kunna börja när ett barn uppfattar en språklig struktur på ett annat sätt än sina föräldrar. (Pettersson 2005:42□43)

Forskarna som hävdar att det är inomspråkliga faktorer som ger upphov till en språklig förändring anser alltså att förändringarna sker mer eller mindre automatiskt och är väldigt lite beroende av påverkan utifrån. De pekar på att över en kort tid så förändras människans fysiska och psykiska förutsättningar inte nämnvärt och språket påverkas därför mycket lite av historiska förändringar eller förändrade sociala förhållanden.

Dessa ståndpunkter är helt motsatta mot teorin om de utomspråkliga faktorernas (Pettersson 2005:41) påverkan. Här är det istället framförallt sociolingvistiska ideologier som är framträdande. I dessa är det samhället och varje individs sociala miljö som ger förklaring till språkliga utvecklingar. Människor pratar på ett visst sätt för att man tillhör olika grupper i samhället och vi väljer att visa gemenskap med eller ta avstånd från en grupp eller person genom det språk vi använder. Vi har alltså ett språk som är mer gemensamt med vissa grupper av talare än det är med andra och vi kan växla vårt sätt att prata beroende på vem vi samtalar med, situationen eller ett visst sammanhang(Sundgren 2007:71□72).

Hur vi väljer att prata beror enligt den utomspråkliga teorin på de normer som finns inom den kultur man lever i. Sociolingvister menar att språklig variation till största delen kommer av socialklass, ålder, kön och etnisk tillhörighet. En språkförändring förgås enligt dem alltid av en språklig variation som bara kan bli en förändring när talare accepterar den och använder den i sitt tal. I denna process spelar de sociala kontakterna mellan människor en stor roll. I ett socialt nätverk är det så kallade ”svaga länkar” (Sundgren 2007:97) som sätter igång språkförändringar. Dessa är ofta individer som kommer i kontakt med

människor på olika platser t.ex. genom resor eller att de har sitt arbete på ett annat ställe än sin hemort. En språklig variation hos dessa individer får dock naturligtvis ingen större genomslagskraft ifall de inte har ett inflytande i nätverken. Sociolingvistikern framför att vi tenderar att anpassa vårt språk efter personer vi har en positiv inställning till. För att en språklig förändring ska utvecklas och ta fäste hos språkbrukarna krävs det alltså att de "svaga länkarna" både har ett omfattande kontaktnät och en position som ger möjlighet till påverkan på gruppen (Sundgren 2007:107).

Argumenten att det är utomspråkliga faktorer som leder till språkförändringar bygger på att språkliga förändringar hos människor är kopplade till vår sociala identitet och att förändringarna sker över tiden i takt med att förändringar i samhällets krav och förväntningar på hur vi bör uppträda. Förändringarna sker genom påverkan utifrån och påverkas därför av historiska och sociala förhållanden.

2.1.1 Vad är rätt och fel?

Det finns ett stort intresse för att hitta ett svar på frågan vad som gör att språk förändras är stort, och det finns ett flertal vetenskapliga skolor som har olika teorier om språkförändringars uppkomst och utveckling. På frågan om vilka som har rätt eller fel måste svaret bli att alla i viss mån har rätt, men att ingen av skolorna har det enda rätta teorin. De teorier som lingvistikerna har skapat är fokuserade på vad som är centralt i språkutvecklingen och de förklarar vissa företeelser, medan andra frågor och områden inte anses ha lika stor betydelse och därmed inte får samma utrymme i forskningen.

Olika typer av språkförändring har olika orsaker och de olika teorierna från de olika vetenskapliga skolorna bidrar till den något splittrade bilden av hur och varför språk förändras. Det är debatter om vad som är rätt och fel som leder fram till nya insikter om språket och kanske även leder forskningen närmare ett allmängiltigt svar. Att olika vetenskapliga inriktningar växer fram är en företeelse som finns i all vetenskap inte bara inom språkforskningen och att forskare blir oense om hur ett problem ska förklaras hör till vetenskapens natur (Pettersson:48).

2.2 Hur ser lingvistikforskning ut i Kina?

I boken *Language and Linguistics in the People's Republic of China* presenteras en utvärdering av en amerikansk delegation av lingvister som besökte Kina från 16:e oktober till 13:e november 1974.¹ I boken ger delegationen en sammanfattning av hur de uppfattade, vid tidpunkten av besöket, Kinas språkliga aktiviteter, till exempel språkforskning, studier och utläring av språk, språkpolicys etc. (Lehmann 1975:4).

Delegationen upptäckte tidigt att det pågick ganska lite forskning om språkets historia:

”... it soon became clear that Chinese linguists were currently carrying out little work in historical linguistics, or even in the history of the Chinese language. On the other hand, the Delegation came to be impressed with the remarkable record of the PRC in language planning” (Lehmann 1975:4).

”Language planning” (Språkplanering) refererar här till utvecklingen av mandarin som ett nationellt standardspråk. I dagens Kina är mandarin ett officiellt accepterat standardspråk som används i alla officiella sammanhang och lärs ut i skolan. Vilket språk som anses vara det officiella har dock ändrats under språkhistorians lopp, som exempel benämndes språket *Manchu* under Qing dynastin som ett så kallat *guoyu*, det vill säga ett nationellt språk och dagens officiella mandarin (*putonghua*) är en ganska ny utveckling (Norman 1995:121).

År 2000 f. Kr. började språket som talades i norra Kina sprida sig till andra delar av landet, ett språk som anses vara en föregångare till den moderna Mandarin som talas i Kina idag. Senare under Chunqiu perioden (770-476 f. Kr.) började variationer av språket utvecklas och de första dialekterna växte fram (Norman 1995: 163).

Under de perioder av Kinas historia som präglats av en stark central politisk styrning har det varit viktigt med ett gemensamt standardspråk. Detta har varit ett redskap för att kunna förena och kontrollera riket (Norman:163-164).

¹ 1973 startade USA och Kina ett projekt där de båda länderna skulle skicka delegationer i syfte att studera det andra landets språksituation i skolan. Delegationen var den sjunde av elva, som reste till Kina (Lehmann 1975:3).

Den Amerikanska delegationen kom fram till att den allmänna synen på språk i Kina är att det är ett primärt socialt fenomen och är till för att underlätta kommunikation, ett redskap för att kunna utbyta tankar och idéer (Lehmann 1975:129). Från delegationens observationer kan vi också sluta oss till att en stor del av de kinesiska språkforskarna förespråkar utomspråkliga faktorer som orsak till språkförändringar. Kinesiska lingvister visar i likhet med sociolingvistiken i allmänhet en mycket litet intresse i huruvida språk är en medfödd mekanism eller inte (Lehmann:130). Lingvistisk forskning i Kina är istället i linje med sociolingvistiken fokuserad på sociala problem (Lehmann 1975:129).

Det blir alltså ganska snabbt tydligt att den språkhistoriska forskningen under 1970-talet i Kina mest fokuserat på att analysera dialekter för att se kontraster till mandarin (*putonghua*), och större delen av Kinas språkforskning har varit koncentrerad på de direkt praktiska och politiska områdena som till exempel utbildning i mandarin och minoritet språk, utbildning av utländska språk och språkreformer som inkluderar utvecklingen av mandarin (*putonghua*) och fonetiskskrift (*pinyin*) (Lehmann 1975:127).

Kina har en väl utvecklad forskning inom fonologi men andra områden som till exempel grammatik har inte lockat lingvisterna alls på samma sätt som forskning om uttal. Intresset för grammatiska system i språket kom inte igång förrän i slutet av 1800-talet (Norman:137), medan studier av fonologi i Kina började troligen redan under Han dynastin (206-220 f. Kr) och sträcker sig till historisk forskning under Ming och Ching (1368-1910 e. Kr). Den nutida forskningen har varierat där vissa studier har fokuserat på en version av språket medan andra studier har koncentrerat sig på att kunna se olika mönster mellan dialekter eller de olika stadierna i dialekters utveckling (Cheng 1985:1-3).

Varför intresset för sociolingvistik och fonologi har varit så pass omfattade anser jag har flera olika orsaker. För det första har Kina sedan slutet Qing dynastin (början av 1900-talet) haft intresse att skapa ett nationellt språk för att förena landet, och sedan 1930-talet har Kinas språkplanering haft stort fokus på att påverka och normalisera övergången till mandarin (*putonghua*) som ett officiellt nationellt språk (se del 6.2). Dessa politiska språkreformer har påverkat Kinas språksituation och det är därför naturligt att intresset hos forskarna har varit fokuserat på språket i socialkontext. För det andra har jag en teori att

anledningen till att intresset för grammatik historiskt sett har varit ganska liten kan relatera till det kinesiska språkets uppbyggnad. Jämför vi kinesiska mot andra språk, till exempel japanska, ser vi att japanskan har många fler grammatiska aspekter än mandarin kinesiskan. Till exempel har japanskan tempus böjning precis som svenskan och engelskan. Dessutom har japanskan ett avancerat system för att uttrycka artighet, vilket betyder att man måste ändra både grammatisk uppbyggnad och ordval beroende på vem man talar till. Kinesiskan har varken ett artighetssystem eller tydliga tempusformer. På kinesiska kan till exempel "Jag äter" även betyda "Jag åt" eller "Jag har ätit" och det är sammanhanget och extra ord som till exempel "igår" som får indikera tempus. Däremot är kinesiskan ett tonspråk vilket betyder att vid muntligt tal är det uttalet av orden som avgör betydelsen. Till exempel så kan "ma" uttalas på fem olika sätt på kinesiska och får då olika betydelser (Dutsch 2011). Kinesiskan har även ett stort förråd av skrivtecken och det uppskattas att man behöver kunna cirka 2000-2500 tecken för att kunna läsa en dagstidning. (Marthinsson 2008) Dessa enheter i kinesiskan tar större uppmärksamhet än vad grammatiken gör.

Kinas strävan efter att förena landet genom ett gemensamt tal- och skriftspråk har påverkat språkforskningen och därför har studier av kinesiskans grammatiska struktur fått ta ganska liten plats. Under arbetet med uppsatsen har jag observerat att kinesiska lingvister i dagens Kina verkar ha mer variation i intresseområden än när den amerikanska delegationen besökte Kina 1974. Intresset ligger dock fortfarande ganska lite i historiskspråkforskning, utan det är fortfarande det moderna språkets plats i samhället som lockar forskarna mest. Till exempel studier om hur låneord och internetspråk påverkar kinesiska verkar bli allt större (Zhongguo yuyan xuebao 2014).

3. Sveriges och Kinas värderingar om språkvård

I det här avsnittet har jag gjort en jämförelsestudie mellan två framstående lingvister Zhangtai Chen från Kina och Margareta Westman från Sverige². Både Chen och Westman har haft framträdande roller i språkforskningen i respektive land, och jag anser deras arbeten och uppfattningar reflekterar den allmänna synen på språkvård som finns i respektive land.

3.1 Kina

Chen noterar och utgår från att dagens Kina är under stark förändring och strävar efter att bygga upp ett modernt samhälle. För att lyckas med det krävs det att samhället utvecklas i många olika områden, bland annat att unifiera landets olika etniska grupper, utveckla affärslivet, det sociala stödet, bygga en stark ekonomi, popularisera utbildning, och stärka intresset för kultur och vetenskap.

Språket är inget undantag i utvecklingen mot ett modernt samhälle. Enligt Chen bör det finnas en väl utvecklad språkplanering som innehåller policy och mål för såväl olika etniska gruppers språks jämställdhet som för positionen hos det rikstäckande gemensamma språket mandarin. Han påpekar också vikten av att språkpolicy och mål är väl förankrade i landets lagar.

Chen stödjer även den redan utförda reformen av skriftsystemet och populariserandet av mandarin (*putonghua*) (se del 6.2), och anser att språkplaneringen bör fortsätta arbeta för att stärka det moderna språkets standardisering.

Chen påpekar att vid språkplanering är det viktigt att språkpolycys är förankrade i landets lagar. Men att samtidigt som reformer och polycys ska följas enligt lag så är det viktigt att inte språkets utveckling blir begränsad till det som regleras i lag, dessa regler beskriver mer en mindre, central del av språket som skall vara enhetlig (Chen 2005:3).

² Chen arbetar bland annat med att forska om det kinesiska språket och är professor inom språk- och samhällsvetenskap på flera universitet. Han är även viceordförande för Kinas språkinstitut.

Westman var chef för Svenska språknämndens sekretariat och svarade på språkfrågor i radio och i tidskrifter. Hon publicerade vetenskapliga undersökningar om det svenska språket och var ordförande för Humanistiska föreningen vid Stockholms högskola.

I dagens Kinesiska språkplanering, menar Chen, att det fortfarande finns mycket som behöver bearbetas och att det arbete som har utförts de senaste 50 åren är långt ifrån avslutad. Man måste öka spridningen av mandarin (*putonghua*), och steg för steg öka språkets vitalitet. Men Chen påpekar också att språkvården måste skydda folkets rättigheter och bedriva forskning av språket i samhället. Förutom ett aktivt arbete med de olika reformerna bör det även utföras undersökningar av alla Kinas dialekter. (Chen 2005:2). Det är således enligt Chen viktigt att skydda minoritetsspråken och dialekterna som finns i Kina samt att beskriva och reglera hur man ska behandla nya lånord. För att kunna behålla och utveckla språkets enhetlighet men samtidigt få ett rikt språk som kan användas vid alla tänkta situationer måste språkvårdarna bedriva ett aktivt arbete för att identifiera och införa nya ord och i en fortsatt kontrollerad utveckling (Chen 2005:10).

3.2 Sverige

I Westmans diskussion om språkvård poängteras det att vår språksyn formas av det samhälle vi lever i. När det sker olika förändringar i samhället sker även förändringar i språket till exempel har framväxten av miljörörelser, kvinnorörelser eller andra folkrörelser inom musik, religion etc. påverkat språket. Idag finns det i svenskan ett så kallat riksspråk som folk i Sverige oftast bemästrar utöver sin dialekt och som används i kommunikation med främlingar och vid formella sammanhang. Anledningen att ett standardiserat språk har spridit sig kan bland annat ha att göra med media-standardsvenska hörs i radio, tv och på internet. Även ökat resande, urbanisering och inflyttning till de stora städerna och en ökad organisering som har lett till att fler måste komma i kontakt med olika institutioner och myndigheter, eller andra omstruktureringar som har lett till stora folkomflyttningar, kan även det vara en faktor till standardiseringen.

Det finns även en kraft från folket själva som strävar efter ett enhetligt svenskt språkbruk. I dag finns det många svenskar som inte har just svenska som sitt modersmål. Det är därför inte konstigt att det finns krav på ordning och regler, eftersom detta är något som behövs i just situationer när folk ska lära sig språket. Det finns en vilja att skapa ett stadigt språk som underlättar inläringen av svenska (Westman 2001:8-9).

Ett annat argument för att det fortfarande finns stora skillnader i språkanvändningen i vårt samhälle är att allt fler människor vill identifiera sig med folk inom samma verksamhetsområde och mindre med folk i trakten där man bor (Westman 2001:11). Detta gör att språkskillnader består men förändras så att de inte beror på geografi utan vad man gör och vem man identifierar sig med.

Samtidigt som vi ser att svenskan har ett riksspråk, så kommer folk idag i kontakt med större språklig variation än tidigare. Det som förr var litteratur skrivet på dialekt för den egna trakten, har idag en mycket större publik och svenskar har även en större uppfattning om olika dialekter och skilda språkvanor än förr (Westman 2001:10).

Sverige behöver ett gemensamt språk som ger oss tillgång till samhället i stort, där alla kan ta del i kulturliv och samhällsdebatter. Det blir därför språkvårdens uppgift att se till att det gemensamma språket har en form som många som möjligt kan tillägna sig (Westman:11-12).

Språknämnder och språkvårdare blir ofta beskyllda för att vara konservativa och traditionella. Men om normerna för språkbruket förändras snabbt kan det leda till obalans och därför krävs det att språkvården är trögrörlig. Förändringstrycket är stort i dagens Sverige, detta beror på ökad kommunikation, internet och inflyttning. Eftersom vi vill ha en gemensam svenska som är användbar i alla olika situationer måste vi samtidigt tillåta avvikelser för att språket ska utvecklas. Detta kan leda till oenighet bland språkanvändarna. Det är speciellt nya inlån som kan skapa skilda åsikter och folk kan ha olika uppfattning om hur långt en pågående förändring har avancerat i det allmänna språkbruket (se del 3.3) (Westman 2001:12).

Skolan är mycket viktig i frågan om språkvård. Det är i skolan människor får den grundläggande uppfattningen om vad som är rätt och fel vid språkanvändningen (Westman 2001:13)

Det är viktigare att ha goda kunskaper i ett allmänt skrift- och talspråk än att känna till många ord inom specialområden. Det är viktigt att människor känner att de kan använda ett normalt språk för att uttrycka sina tankar och delta i samhällsdebatter. Ifall deltagarna i

debatten använder ett speciellt språk och hemligt laddade ord kan det exkludera många som försöker delta, och en klyfta mellan människor kan bli större. Budskapet blir att det bara är en mindre grupp personer som förstår och kan föra samhällsdebatter vilket måste undvikas. Ordförråden är en stor del av språkets system, de genomgår hela tiden förändringar och språkvårdarna måste därför föra ett aktivt arbete för att fixera nya ord. Därför bedrivs det ständigt ordboksarbete på olika nivåer. (Westman 2001:19)

Sammanfattningsvis kan vi utifrån Chens och Westmans diskussioner se att det finns många likheter bland de Kinesiska och Svenska lingvisternas uppfattningar om språkvård.

Både Chen och Westman ser vikten av en aktiv språkpolitik, och båda har uppfattningen att språkvården måste kontrollera olika aspekter i språket och att det bör finnas ett standardiserat språk som är tillgängligt för hela landets invånare. Till exempel argumenterar Chen för standardspråket Mandarin som ett steg i Kinas utveckling mot ett modernt och globaliserat samhälle. Ifall språket är utformat så att det blir tillgängligt för personer som har intresse att lära sig kinesiska så gör även det att Kina blir mer öppet för resten av världen och intresset för Kina från andra länder ökar. Westman förklarar att det behövs ett stabilt språk eftersom det i dagens Sverige finns många svenskar som inte har just svenska som sitt modersmål. Det behövs därför ett språk som är så pass standardiserat att det förenklar språkinläringen.

Både Chen och Westman menar att språkvårdens huvudsakliga uppgift är till för att skapa gemenskap och förena landets befolkning. Chen lyfter bland annat fram, att eftersom Kina har många etniska grupper som har olika dialekter så är det viktigt att språkpolitiken fokuserar på de etniska gruppernas språkliga jämställdhet och den fortsatta utvecklingen av det rikstäckande gemensamma språket mandarin. Språkvårdarna måste sträva efter ett rikt språk som kan användas vid alla tänkta situationer. Westman förklarar även hon att Sverige behöver ett gemensamt språk som ger alla möjlighet att delta i kulturliv och samhällsdebatter. Risken blir annars att det språket som används exkluderar många som försöker delta. Ett språk som bara en mindre grupp personer förstår måste undvikas i offentliga sammanhang.

I båda fallen verkar målen för språkvård vara att alla medborgare skall kunna kommunicera på ett enhetligt språk. Men i Kina är målet uppsatt för att skapa ett enhetligt Kina. Deras utmaning är att stora delar av Kina inte talar mandarin. I Kina behöver man ett språk för att hålla ihop landet, om alla talar Mandarin spelar det igen roll om vilken religion man har, hur rik man är eller var man kommer från. I Sverige verkar utmaningarna mest vara att få alla nya svenskar att ta till sig språket och att se till att svenskan utvecklas i lagom takt.

3.3 Vem har makten över språket?

På Språkrådet³ hemsida förklaras det att det är vi som individer som bestämmer över språket eftersom det är vi som väljer våra ord.

Fredrik Lindström, doktorand i nordiska språk, utvecklar det argumentet i sin bok *Världens dåligaste språk* där han förklarar att ingen kan bestämma över språket, även om det är många som vill det, och att det varken är Svenska Akademien⁴ eller Språkrådets uppgift att tala om hur språket borde vara. Ifall det finns en majoritet av språkbrukarna som anser något är rätt när det egentligen är fel enligt språknormerna, så kommer det ske en förändring i språket (Lindström 2000:16). Det är vi som använder språket som gemensamt har makten över det, menar Lindström. Men vi är inte vana att äga saker kollektivt och gör det svår kontrollerat, något som vi människor brukar försöka undvika. Vi vill att det ska finnas rätt och fel, precis som det gör i övrigt i samhället (Lindström 2000:208–210).

³ Språkrådet är en myndighet som arbetar med språkvård och språkpolitik. Rådet har bland annat uppgiften att sprida kunskap och ge råd i språkfrågor (Institutet för språk och folkminne 2014).

⁴ Svenska Akademien är en fristående institution som arbetar för att främja det svenska språket och litteraturen. Det är den Svenska Akademien som utser Nobelpristagare i litteratur (Svenska Akademien 2011).

Olle Josephson, chef på Svenska språknämnden argumenterar för att Lindströms svar på frågan vem som äger språket är allt för blåögt. Visserligen håller han med om att man inte ska tro att det är Svenska Akademien, Svenska språknämnden eller Skolverket som har makt över språket, men vi får inte ignorera olika hierarkier i samhället som påverkar våra åsikter (Josephson 2004:123). I samhället är det företagsledare och utbildningsministrar som har makt att påverka och i familjen är det föräldrarna som bestämmer över sina barn. Josefsson menare därför att vi aldrig kommer kunna helt och hållet säga att det är vi, gemensamt som har makt över språket eftersom vi är fast i samhälliga strukturer som vi inte kan kontrollera (Josephson 2004:121).

Trots att det vid första anblicken ser ut som om att argumenten går emot varandra så har jag ändå fått uppfattningen att de båda skribenterna från grunden egentligen argumenterar för en och samma sak, de har bara fokus på var sitt håll. Tesen verkar vara att vi språkbrukare kan påverka språket men att vi som i nästan allt annat i samhället har ledare som påverkar oss. Vi lyssnar på den som vi tycker sitter inne med sanningen, den som har "rätt". Jag anser därför att argumenten är ganska lika och skillnaden mellan Lindström och Josefssons argument är i grund och botten till vilken grad vi själva väljer vårt språk eller hur pass mycket vi blir påverkade omedvetet.

Även i Kina förs diskussioner om makten att påverka språket. För tidningen *Southern Daily (Nanfang Ribao)* skriver journalisten Xun Yao Zhu att språket förändras i takt med att samhället förändras och att det är vi människor som talar språket som väljer hur vi vill använda det. Varje tidsperiod har sitt språk och reflekterar kulturen som den är just där och då. Språket är precis som ekonomi där det är marknaden som bestämmer dess utveckling, och språkliga nyheters utveckling fungerar på samma sätt. Finns det ett behov av ett nytt uttryck så kommer det att sprida sig bland språkbrukarna och det är människorna som påverkar ifall en förändring i språket kommer ta fäste eller inte (Zhu 2010). Detta stämmer bäst överens med Lindströms teorier om att det är majoriteten som leder språkliga förändringar. Ifall det finns en majoritet av språkbrukarna som tar till sig en språklig nyhet, så kommer det med tiden att ske en förändring i språket.

Internetspråket är ett intressant, nytt språkligt fenomen. Språket online i Kina har utvecklats precis som i resten av världen och har fäst sig eftersom det finns ett behov av det. I snabb meddelanden handlar det om att förkorta meningarna så mycket det går samtidigt som man vill kunna förmedla känslor och undvika missförstånd. Kinesiskan har tusentals tecken och många homofoner (ord som uttalas lika men har olika betydelser) vilket gör det lätt för internetbrukarna att skapa förkortningar och emoticons/smileys (symboler som beskriver känslor). Tillexempel 囧 (*jiong*) är ett tecken som från början hade ungefär betydelsen ”ljus/ljust”, idag används det som en smiley för att beskriva negativa känslor som tillexempel hjälplöshet, besvikelse, förvåning och uppgivenhet (Tan 2011).

Även andra språk, speciellt engelska homofoner har haft stort inflytande på internetslangen i kinesiskan, och både romerska bokstäver och siffertecken har tagits i bruk för att förkorta snabbmeddelanden. ”3Q” (*san ku*) låter som engelskans ”thank you”. (Tan 2011)

Det svenska internetspråket påverkas också mycket av engelskan. I en studie av 45 texter skrivna av högstadieselever på internet visade det sig att det var vanligt att de blandade in engelska i svenskan, tillexempel att en bild de lagt upp på internet var ”*Skit old*” . Även engelska låneord som *mainstream*, *freak*, *Shit* och *cool* eller förkortningar, ofta av engelska uttryck, exempelvis ”*LOL*” (*laughing out loud*) förekom för att effektivisera konversationerna (Hultman & Jonsson 2009).

Att engelska blandas in i svenskan är inte bara ett fenomen på internet. Även i talat språk har engelskans inflytande blivit allt större. Detta har lett till att somliga är rädda för att svenskan ska bli ett slags blandspråk (META, the Multilingual Europe Technology Alliance 2014). Men även om det finns en oro hos vissa språkbrukare så ser många språkvetare inte engelskan som något hot mot svenskan. I en intervju för Sverigesradio P4 menade Linnea Gustavsson, lektor i svenska språket på Högskolan i Halmstad, att vårt språk påverkas mindre än vi tror och att den äldre generationen alltid har oroat sig för den yngre generationens språkbruk. (Sverigesradio P4 Halland 2013)

I Kina ställer sig språkvetare olika till andra språks påverkan på kinesiskan. Vissa ser inte den ökade påverkan utifrån som något problem i kinesiskan eftersom språket följer samhällets utveckling (Chen 2010), men på andra håll finns det oro för hur man ska ställa sig till de nya lånorden och det ökande användandet av romerska bokstäver istället för kinesiska tecken. Den kinesiska regeringen anser att användandet av icke-kinesiska skrivtecken i kinesiska texter hotar det standardiserade språket som Kina strävar efter. *General Administration of Press and Publication (PRC state censorship organization) (Xinwen Chuban Zongshu)* har uttryckt en önskan att förbjuda engelska ord och förkortningar med bokstäver eller andra icke-kinesiska skrivtecken i alla publikationer på kinesiska (China News 2010).

3.4 Språkpoliser

Precis som samhället behöver lagar som berättar för oss vad som är rätt och fel så behöver även vi även riktlinjer när det gäller språkliga fenomen. Det finns naturligtvis olika åsikter om vad som är rätt och fel och i vilken utsträckning dessa regler måste följas. Det är i dessa sammanhang som uttrycket språkpoliser brukar dyka upp. Människor vill ha ordning i sin omgivning och bestämmer därför vad de tycker är rätt och fel efter vad de har lärt sig av sina föräldrar och i skolan. Vad som är rätt och fel handlar ofta mycket om tycke och smak, men en språkpolis har ofta sin egen uppfattning och debatterar ofta för sin åsikt. ”Det var bättre förr” mentaliteten finns i hos språkanvändare precis som den finns i många andra sammanhang. Detta hänger samman med att människan ofta är skeptiskt till allting som är nytt och ovant och tycks anse att språket inte ska förändras alls. Det är troligen så att när språkliga nyheter blir kritiserade är det ofta den bakomliggande mentaliteten som egentligen är det man inte stödjer (Lindström 2000:17,72,199). I både Sverige och Kina förs det intensiva diskussioner om nya språkliga fenomen. I Sverige har till exempel diskussionen om bruket av pronomenet *hen* varit mycket hett och tycks inte svalna än. Hen- debatten tog fart 2011, efter utgivningen av barnboken *Kivi & monsterhund* skriven av Jesper Lundqvist. I berättelsen används *hen* som personligtpronomen istället för att kalla karaktärerna för han eller hon. Sedan dess har *hen* pronomenet spritt sig till dagstidningar och bloggar på nätet (Svensson 2014).

Anledningen till att *hen* är så debatterat tror jag kan bero på att olika grupper av språkbrukare ser att ordet har olika bakomliggande mentaliteter och användningsområden. Tillexempel verkar det som om vissa ser *hen* som ett pronomen man kan använda som komplement till andra pronomen för att ge mer variation i skriven text. En annan grupp anser att *hen* kan användas när namn och könstillhörighet inte tillför viktig information, medan andra verkar se *hen* som ett pronomen som kan användas för människor som inte vill omtalas som man eller kvinna. Med många olika åsikter leder det naturligt till debatter, och gör det också svårt att förutse ifall *hen* som en språklig nyhet kommer ta fäste eller om det kommer att försvinna med tiden.

I Kina är det speciellt engelskans inflytande på språket som har varit omdiskuterat de senaste åren. För ett par år sedan uttryckte en grupp lingvister önskan att ta bort alla engelska ord i en officiell ordbok och istället använda ordens motsvarigheter på kinesiska. Och år 2010 valde Kinas Centrala Television att sluta referera till *NBA (National Basketball Association)* och istället började använda en kinesisk motsvarighet, *meizhilan*, vilket översatt blir en förkortning på *American Professional Basketball* (China Daily 2014). Förutom detta, så har även Kinas regering beslutat om en utbildningsreform som ska träda i kraft år 2016. Reformen innebär det engelska språket i antagningsprovet för högskolan ska minskas samtidigt som delen för kinesiska och matte ska ökas. Argumentet för reformen är att studenterna i Kina idag har engelska som ett obligatoriskt ämne i skolan från grund skolan upp till högskolestudier trots att engelska kunskaper inte krävs i många utbildningar och yrken. Istället ska skolorna själva avgöra ifall de anser att studenterna behöver bli godkända i engelska språket i den utbildningen som skolorna erbjuder (Luo 2013). Kinas regering anser att engelskan bör ta mindre plats i skolan och uttrycker en oro för hur det influerar det kinesiska språket. Men de senaste årens handlingar mot engelskans inflytande på det kinesiska språket har väckt stor debatt. Inte bara bland lingvister utan även hos allmänheten via sociala medier på internet. Tillexempel anser vissa att engelska ord inblandade i kinesiskan grundas i lathet och att det visar på ett dåligt förtroende till det kinesiska språket. Andra menar dock att engelskan är nödvändig för Kinas kontak med resten av världen. De påpekar även att en främlingsfientlig inställning i arbetet för att skydda språkets renhet bara leder till

lingvistisk patriotism, och varnar att sådan inställning kan hämma kinesiskans naturliga utveckling (Luo 2013).

4. Definition av ”Det svenska- och kinesiska språket”

I den här uppsatsen har jag fram tills nu använt uttrycken ”det svenska språket” och ”det kinesiska språket”, dessa måste dock definieras bättre för att kunna förstå varför det förs diskussioner om språk överhuvudtaget. Ifall ett språk inte var föränderligt och ifall det bara fanns en typ av språk skulle varken språkvårdare eller språklagar behövas, men så är inte fallet. I Sverige talas det uppskattningsvis cirka 150 språk. Med så många språk i ett land finns det behov av språkvård. År 2009 trädde en språklag i kraft där Svenska är enligt lag ett nationellt språk som ska vara tillgängligt för alla medborgare och kunna användas i alla samhällsområden. I lagen anges även *finska*, *jiddisch*, *meänkieli*, *romani chib* och *samiska* är nationella minoritetsspråk, det vill säga språk som har talats i Sverige i minst tre generationer och som är så pass utbredd bland befolkningen att det bör anses vara ett minoritetsspråk (Språk och Folkminnen 2014).

Vad som utmärker minoritetsspråken är att Sverige enligt lag ska skydda och stödja språkens utveckling genom att framförallt göra det möjligt för språkbrukarna att använda sitt modersmål och kunna studera det och utveckla det i skolan.

Att definiera vad som är kinesiska är mycket svårare än svenskan. Det nationella språket är mandarin (*putonghua*), men hur många språk det finns i Kina är svårt att svara på då det är svårt att skilja mellan vad som ska anses vara ett språk eller en dialekt. De så kallade dialekterna i Kina kan skilja sig mycket från varandra. Då har vi svenskar och danskar lättare att hålla samtal med varandra, även om det kan förekomma ett och annat rynkat ögonbryn då och då.

De kinesiska dialekterna kan dock skilja sig så mycket åt att språkbrukare inte kan göra sig förstådda i andra regioner av landet där de inte talar samma dialekt. Det är kulturellt som

de olika dialekterna finner sina likheter, och då speciellt i den gemensamma skriften. Även under tider i historien då landet har varit politiskt uppsplittrat så har skriftspråket varit en symbol för kulturell enighet (Luo 1995:1-5). I början av 1900-talet startade utbildningsministeriet ett program som hade som mål att sprida ett nationellt språk som skulle användas inom skolväsendet. Sedan dess har språkplaneringen utvecklats och med start från 1950-talet och framåt har Kina aktivt förespråkats mandarin (*putonghua*) ”*det gemensamma språket*”, som ett språk som ska ha samma ställning som svenskan har i Sverige, det vill säga att det ska vara tillgänglig för alla medborgare och kunna användas i alla samhällsområden (Luo 1995: 122-123). Sedan år 2001 har Kina en språklag som säger att det är *Putonghua* och de standardiserade kinesiska tecknen som ska användas som Kinas officiella språk och ska vara det språk och skrift som ska prioriteras i alla officiella sammanhang. (Dao 2004:72)

Både den svenska och kinesiska språklagen trädde i kraft med bara några års mellanrum. Att lagarna är publicerade under en och samma tidsperiod gör det intressant att se till lagarnas likheter och olikheter. Tillexempel så säger både den svenska och kinesiska lagen att alla har rätt att lära sig och använda språket i alla sammanhang i samhället. Något annat som båda lagarna tar upp är förhållanden till minoritetsspråk men det finns lite skillnader mellan länderna. Den svenska lagen talar mest om hur minoriteter har rätt till att få utbildning på sitt modersmål medan Kinas lag förklarar att minoriteter har frihet att använda sina språk och listar även situationer där dialekter eller andra skrivtecken än de förenklade kinesiska tecknen, kan användas i officiella sammanhang.

Skillnaderna mellan språklagarna skulle jag vilja sammanfatta till att den kinesiska lagen i stort sett fokuserar på att beskriva det officiella språkets position i samhället i relation till minoritetsspråk och dialekter. Framför allt så ger lagen detaljerade beskrivningar om hur den officiella kinesiskan ska användas och främjas och beskriver vilka påföljder som kan ske ifall lagen inte följs. Tillexempel säger den kinesiska språklagen att det alltid ska finnas förklarande anteckning på standardiserad kinesiska vid situationer där skribenter använder utländska språk i publikationer på kinesiska. Om någon bryter mot språklagen ska denne ges en varning och ska inom en viss tidsgräns ställa allt till rätta. Den svenska lagen är inte lika detaljerad utan konstaterar att svenska är officiellt språk i och för Sverige.

Det verkar som den svenska lagen mer har ett syfte att beskriva ett befintligt läge för svenskan, medan den kinesiska lagen syftar till att påverka normaliseringen och övergången till den standardiserade kinesiskan som ett officiellt nationellt språk. För att göra en helt tillförlitlig analys av lagarna skulle jag behöva göra en djupare undersökning av de båda lagarna och även ha god kunskap om andra relaterade lagar och juridik. Jag har valt att inte göra en så pass djup analys av lagarna och därför kan mina observationer vara missvisade.

5. Milstolpar i språkpolitiken

5.1 Sverige

Språkhistoriker har satt gränsen mellan fornsvenska och nysvenska år 1526. Detta eftersom det var då det nya testamentet översattes till svenska och översättningen av hela bibeln, den så kallade Gustav Vasas bibel kom år 1541. Det var även under denna period som boktrycket tog fart i Sverige (Petterson 2005:126) Gustav Vasas bibel har spelat en stor roll för det svenska språkets utveckling och därför har jag valt att börja milstolparna för svensk språkpolitik från denna period.

I det här avsnittet har jag använt Institutet för språk och folkminnets hemsida⁵ som hjälp till utformningen av milstolparna i svensk språkpolitik. Informationen på hemsidan har använts som källa förutom i avsnitt där annan källa anges.

5.1.1 Språkpolitik 1541-2009

⁵ Institutet för språk och folkminne, 2014: *Milstolpar i svensk språkpolitik*. <http://www.sprakochfolkminnen.se> (14/05/04)

1541 Gustav Vasas bibel

De religiösa texterna på svenska från 1500-talet fick stor betydelse för svenskans skriftspråk. Tidigare var de svenska texternas ortografi, det vill säga stavning av ord, varit ganska okonsekvent men Gustav Vasas bibel syns det att det fanns en ambition att stava ett ord på ett och samma sätt genom hela texten. Bibeln gav därför en fast skriftspråklig norm. (Pettersson 2005:160)

1713 Kungliga kansliordningen ger riktlinjer

Slutet av 1600-talet och 1700-talet blir allt fler språkvetare aktiva med att publicera texter som ger riktlinjer för stavning och grammatik. Även den kungliga kansliordningen uppmanar att alla brev och skrifter ska vara på ren och tydlig Svenska och att man så gott det går ska undvika att använda främmande ord.

1786 Svenska Akademin upprättas

Arbetet med språkvård blir tydligare i slutet av 1700-talet, när Svenska Akademin instiftas för att främja det svenska språket. Målet för akademien var att utarbeta en ordbok och en grammatika för att standardisera det svenska språket. Det visade sig snart att det var lättare sagt än gjort, och det var inte förrän 1893 som den första delen av Svenska Akademiens Ordbok kom ut. Arbetet har gått långsamt, 1920 hade man inte hunnit länge än till bokstaven D (Pettersson 2005:259). Idag går arbetet framåt i en jämn takt och har nått bokstaven V och hela ordboken med alla band är planerat att vara klar år 2017 (SAOB 2004).

1842 Regeringen inför den allmänna folkskolan

1842 får en stor betydelse för befolkningens läs och skrivkunnighet då regeringen inför den allmänna folkskolan. I början höll undervisningen ganska låg standard men i slutet av 1800-talet ökar intresset för pedagogik och 1880 bildas den pedagogiskt radikala Sveriges Allmänna Folkskolelärareförening. Förutom att folkskolan ökar befolkningens skriv och läskunnighet så skapar den också en ny yrkeskår. Folkskolelärarna blir en drivkraft i utvecklingen av svenskan och blir förebilder för befolkningen som hade intresse att utveckla sitt språk (Josephson 2004:26).

1906 Stavningsreformen

En av de viktigaste händelserna i svensk språkpolitik är 1906 standardiseringen av svensk stavning. Lärarna hade sett att eleverna hade det svårt att stava och ville därför förenkla den svenska stavningen. 1905 lämnade de svenska lärarförbunden in ett förslag till stavningsreform. Den största förändringen var att *fv* förenklades till ett enkelt *v* tillexempel ordet *stafva* blev *stava* och ord som tidigare stavats med *dt* fick dubbel *t* som tillexempel *godt* blev *gott*. Många språkintresserade tyckte inte om nystavningen och en petition med 40 000 namn krävde att reformen skulle dras tillbaka. Men den inflytelserika skolmannen och politikern Fridtjuv Berg som tog i spetsen för reformen gav inte upp och 1906 infördes stavningsreformen i skolan trots starka protester (Ohlsson 2014).

1944 Nämnden för svensk språkvård upprättas

På 40-talet bildades *Nämnden för svensk språkvård* vilket är en föregångare till det som senare kallas *Språkrådet*. Nämnden fick bland annat till uppgift att följa det svenska språkets utveckling i tal och skrift samt utöva en språkvårdande verksamhet. Idag har Språkrådet som huvuduppgift att bevaka och informera. De ska bevaka språksituationen i landet och informera om de bestämmelser och språkpolitik som finns. Rådet gör undersökningar av läget för språken i Sverige och har också uppgiften att lämna årliga

rapporter till regeringen som redovisar förändringar och utvecklingstendenser i samhället som kan ha betydelse för språksituationen i landet. Rådet arbetar för att språket i Sverige utvecklas i enlighet med riksdagens mål för språkpolitik som beskrivs i språklagen från 2009 och kan i rapporterna även förslå insatser som regeringen bör göra.)

1967 Stadsrådsberedningen ger ut riktlinjer för språket i lagar

Från 1960-talet fram till millennieskiftet handlade mycket svensk språkpolitik om att förenkla och standardisera myndighetsspråket. År 1967 kommer de första riktlinjerna för språket i lagar och andra förefattningar av Stadsrådsberedningen.

1991 Stadsrådsberedningen ger ut ”Myndigheternas skrivregler”

I början av 1980-talet tillsatte regeringen *Språkvårdutredningen* som fick till uppgift att undersöka den språkvårdande verksamheten i Sveriges myndigheter. Utredningens arbete ledde till rapporten *Klarspråk - en grund för god offentlig service*, som innehöll förslag på gemensamma skrivregler för staten. När *Myndigheternas skrivregler* publicerades var den ett efterlängtat redskap för den offentliga förvaltningen. Sedan 1991 har Myndigheternas skrivregler kommit ut i 6 upplagor, den senaste är från 2009. (Regeringskansliet 2009)

1993 Regeringen tillsätter Klarspraksgruppen

Klarspraksgruppen tillsätts i början av 90-talet. Gruppen är en kommitté som väder sig till alla Sveriges myndigheter och som har som uppgift att främja språkvårdsarbetet hos myndigheterna genom att hålla föreläsningar, ta emot studiebesök och arrangera konferenser om språk och kommunikation.

1997 Svenska språknämnden får uppdrag att utforma förslag till språkpolicy

1997 gav regeringen Svenska språknämnden, det som idag kallas språkrådet uppdraget att utarbeta ett förslag till handlingsprogram för att främja det svenska språket. På våren året därpå redovisar nämnden förslagen där de föreslår att språkvården bör arbeta mot att svenska ska vara ett komplett språk som är samhällsbärande. Nämnden ger även förslag till några åtgärder när det gäller språk i utbildning, forskning, arbets- och näringsliv, medier och EU. Förutom rekommendationer på åtgärder för att främja svenskan i samhället så ges även förslaget att det ska utformas en lag som fixerar svenskans ställning i Sverige.

2005 Regeringen lägger en språkpolitisk proposition

Under de senaste 10 åren har språkpolitiken i Sverige fokuserat mycket på Svenskans ställning i landet och vad definitioner av vad som ska anses vara minoritetsspråk och vad dessa benämningar medför i form av rättigheter att kunna använda dessa språk i det svenska samhället. År 2005 får Sverige en fastställd språkpolitik genom att riksdagen godkänner regeringens proposition *Bästa språket*. Propositionen fastslår fyra delmål i svensk språkpolitik: Svenska ska vara huvudspråk i Sverige, svenskan ska vara ett komplett och samhällsbärande språk, den offentliga svenskan ska vara vårdad, enkel och begriplig, och alla ska ha rätt till språk: att utveckla och tillägna sig svenska språket, att utveckla och bruka det egna modersmålet och nationella minoritetsspråket och att få möjlighet att lära sig främmande språk.

2009 Språklagen träder i kraft

Språklagen som kom 2009 förklarar att svenska är det officiella språket i Sverige och fastställer de språkpolitiska målen som tidigare presenterades i den språkpolitiska propositionen från 2005.

Sedan språklagen 2009 har de flesta språkfrågor rört sig om svenskans, engelskans och andra språks position i samhället. Att det skulle behövas en lag för att förtydliga att

svenska är Sveriges huvudspråk kan tänkas vara onödigt eftersom svenskan som ett vardagsspråk inte är hotat. Men svenskans ställning är inte lika självklar längre i alla samhällsområden, t ex. har engelskans inflytande i högre utbildning och forskning ökat, och i många företag är engelska koncernspråk. Detta kan på sikt göra att man inte kan uttrycka sig på svenska inom dessa områden.

Förutom svenska och engelska talas det många andra språk i Sverige, och är ett mångspråkligt samhälle. Sverige har egentligen alltid varit ett land med flera språk, men synen på Sverige som ett mångspråkligt samhälle har växt fram först under de senaste 10-20 åren. Denna nya syn på svenskans ställning i samhället har lett till den lag som trädde i kraft 2009 och även till det tillägg till språklagen som gjordes 2010, *Lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk*, som beskriver vilka språkliga rättigheter de nationella minoriteterna har. (Institutet för språk och folkminne 2011:71)

5.2 Kina

Kinas språkpolitiska historia är lång och det har funnits nationella språk som kan dateras tillbaka till Zhoudynastin (1046-256 f.kr). Det är dock inte förrän Mingdynastin (1368-1644) man kan tala om det nationella språket "*guanhua*" som ligger till grunden till modern mandarin "*putonghua*" som har positionen som ett nationellt språk idag (Li 2003:5-7). *Guanhua* var dock aldrig ett formellt nationellt språk utan kom naturligt på grund av behovet att ett gemensamt språk i administrativt syfte. Det är inte förrän slutet av Qingdynastin (1844-1911) som intresset ökar rejält för ett nationellt standardiserat språk både som ett redskap i utbildning, administration och symbol för nationens sammanhållning (Luo 1995:121). Jag har valt att börja milstolparna i början av 1900-talet eftersom jag anser att det är från denna period som språkpolitiken tar avstamp mot den språkpolitik som förs i Kina idag.

5.2.1 Språkpolitik 1909- 2001

1909 *Guanhua* i skolan

Redan från 1400-talet hade *guanhua* fungerat som ett informellt lingua franca, som ett språk för tjänstemän för att underlätta det administrativa arbetet. I och med att intresset för ett nationellt språk och för att unifiera landet ökade, startade Ministeriet för utbildning ett program för användandet av *Guanhua* i skolan. Senare fick *guanhua* byta namn till *Guoyu*, som översatt till svenska har betydelsen "nationellt språk" vilket utbildningsministeriet tyckte gav mer en känsla av samhörighet än vad benämningen *Guanhua* gjorde (Li 2003: 1-7).

1913 Kommitté för gemensamt uttal skapas

1913 grundades en ny regering och med det kom Kinas första utbildningsminister. Utbildningsministeriet fick en stor betydelse för reform av det kinesiska språket. Efter bara några månader efter dess start hade ministeriet godkänt förslaget om ett fonetiskt alfabet och även börjat planera för en konferens om unifisering av uttal. Under perioden mellan 1912-1949 var intresset stort att reformera språket och skapa ett nationellt språk och ett enklare skriftsystem. Hur reformen skulle utföras var det mycket diskussioner om och arbetet gick ganska långsamt. Skulle man skapa ett "nytt" kinesiskt språk eller bara förenkla kinesiskan så att det blev lättare att lära sig? Det fanns även delade åsikter om ifall Mandarin skulle bli det nationella språket eller inte. I början av 1900-talet skapas en kommitté för gemensamt uttal för att utveckla fonetiskt system och det nationella språket. Kommittén skulle bestå av akademiker som hade expert kunskaper inom områdena fonetik, förskoleutbildning, utländska språk och dialekt studier (Li 1934).

1919 etablering av fonetisk skrift *zhuyin*

Det så kallade *zhuyin* alfabetet var ett av de första systemen för att visa uttal. Det bestod av 39 fonetiska symboler som hade skapats genom modifiering och förenkling av tecken. Men symbolerna kunde inte fungera själva utan den normala kinesiska formen av tecknet visades bredvid som identifikation. (Li 1934)

1928 fonetisk skrift baserad på romerska bokstäver kallad *gwoyeu Romatzyh*

Gwoyeu Romatzyh var tillskillnad från *zhuyin*, en fonetiskskrift helt baserat på romerska bokstäver. Skriften särskilde sig också genom att den indikerade tonerna som finns i det kinesiska språket. Tonerna angavs genom att ett ord hade varierad stavning beroende vilken ton det skulle uttals i. Antigen ändrades stavningen av vokaler, bokstäver dubbleades, eller bokstäverna *r* eller *h* lades till efter vokalen. Tillexempel kunde ordet

shiue i första ton stavas *shyue* i andra ton eller *shiueh* i fjärde ton. Ministeriet tog upp systemet 1928 som ett hjälpmedel i utbildning av kinesiska (Newnham 1971:170□171)

1931 fonetisk skrift baserad på romerska bokstäver kallad *latinxua*

Under 1920-talet började Ryssland, dåvarande en del av Sovjetunionen influera Kina allt mer politisk och inte minst skriftspråksreformer. Under denna tid levde det en stor del kinesiska immigranter i de östra delarna av Sovjetunionen. Utbildningsnivån i den östra delen av riket var mycket låg, inte bara bland den kinesiska minoriteten. Sovjetunionen ville genom att bilda kineserna öka hela områdets befolknings skriv- och läskunnighet. Arbete resulterade i en fonetisk skrift kallad *latinxua*. Till en början var det meningen att bara göra små modifikationer av den redan befintliga fonetiska skriften *gwoyeu romatzyh*. Det tidigare fonetiska systemet skrevs helt med romerska bokstäver och dessutom indikerade tonerna, men forskarna som arbetade med utformandet av *latinxua* ansåg att den var allt för komplicerat att lära sig och därför blev *latinxua* ett helt nytt fonetiskt skriftsystem där inte tonerna indikerades alls. Från början var det meningen att *latinxua* skulle helt och hållet ersätta de kinesiska tecknen, och ett aktivt arbete fördes för att verka för det nya systemet. *Latinxua* spred sig även till den kommuniststyrda nordöstra Kina. Reformen fick dock ingen slagkraft i Kina och redan i mitten av 1900-talet hade intresset för *latinxua* börjat avta (De Francis 1972:87-106).

1932 *Mandarin (guoyu)* blir officiellt standardkinesiska

Från att kommitté för gemensamt uttal skapas 1913 hade arbetet för ett standarduttal gått långsamt och det var inte förrän fram på 1930-talet som det blev klart att det var mandarindialekten från området runt Peking som skulle bli Kinas standardspråk. För trots att utvecklingen för ett standardiserat uttal gick långsamt så skedde det stora förändringar inom skriftspråket. Måna skribenter som tidigare skrivit på klassisk kinesiska hade börjat använda ett mer talspråkligt sätt att skriva, så kallat *baihua*. Detta ledde till att kommittén för gemensamt uttal kom fram till, att för att lyckas skapa ett nationellt standardspråk

krävdes det att de valde en enhetlig dialekt som standarduttal. Beslutet blev klart 1932, i och med att ordboken *Vocabulary of National Pronunciation for Everyday Use* (*Guoyin changyong zihui*) publicerades, vilket var den första regelrätta ordboken för Mandarin. Det nationella språket (*guoyu*) fick senare byta namn till *Putonghua* (*det gemensamma språket*) (Luo & Lu 1955: 6-7).

1956 Folkrepubliken Kinas officiella språkpolicy

Trots att *mandarin* blev enligt lag det nationella språket *guoyu* år 1932, så ledde inte det till att alla accepterade det och under 1930-talet drevs en stor debatt mellan den kommunistiska högern som argumenterade för det nationella språket. Vänstern däremot ansåg att det inte gick att etablera ett gemensamt språk för hela riket och att det istället skulle finnas en standardversion för varje enskild dialekt. 1949 tog den kommunistiska högern makten i Kina och Folkrepubliken Kina etablerades i ledning av Mao Zedong. Fram till 1956 fördes en aktiv språkplanering vilket till slut ledde till att Kinas officiella språkpolicy publicerades 1956 (Ramsey 1987:14□15). policyn beskriver tre mål: att sprida *mandarin* (*putonghua*) som nationell standard kinesiska, utveckla och sprida det fonetiska skriftsystemet *pinyin* (en utvecklad form av *latinxua*) och att förenkla de kinesiska tecknen som en metod för att öka läs- och skrivkunnighet hos befolkningen (Zhou&Ross 2004:3).

2001 Språklag upprättas

Språklagen som kom 2001 förklarar att *putonghua* och de standardiserade kinesiska tecknen är det officiella språket i Kina. Det ska användas i den möjligaste mån i kommunikation och utbildning, och ska vara det språk och skrift som ska prioriteras i alla officiella sammanhang (Quanguo Renda Jiao Ke Wen Wei Weiyuanhui 2001: 4-9).

Sedan år 2001 har Kina fortsatt arbeta med att sprida *mandarin* (*putonghua*) som huvudspåket i Kina. Andra språkfrågor som har diskuterats de senaste åren är om andra

språks inflytande på kinesiskan. Precis som Sverige är Kina ett mer globaliserat land än tidigare, och språk och kultur får influenser från olika håll. Många låneord och slanguttryck kommer t ex. från Hongkong och Taiwan, som är länder vars språk och dialekter är mycket influerade av både andra asiatiska länder och av västvärlden.

Slanguttrycket *hold住* (ungefärlig översättning, *att hålla huvudet kallt*) som år 2011 blev mycket populärt i de kinesiskttalande delarna av Asien, kom ursprungligen från Hongkong. De flesta känner dock inte igen uttrycket som Hongkong-slang utan från ett taiwanesiskt komediprogram på tv, där en av de fiktiva karaktärerna, Miss Li, hade just *hold住* som sitt karakteristiska slagord (Zhongzhi zhoukan 2011).

Språket som används på internet är också något som har debatterats mycket de senaste åren i Kina. Internetslang är fullt av nya uttryck, förkortningar och homofoner, t ex. 大虾 (*daxia*) vilket ordagrant översätts till ”stor räka ” och används för att beskriva en person som är expert eller har mycket kunskap inom ett visst område. Det finns även många engelska låneord och homofoner, t ex. 烘焙鸡 (*hongbeiji*) som låter som det engelska ordet *homepage*, eller nummer som är homofona med bokstäver, t ex. 5555 (*wuwuwu*) som beskriver hur det låter när någon gråter förkrossat eller 886 (*babalui*) som betyder *hejdå* eller 7456 (*qishiwuliu*) som på svenska översätts ungefär till *jag blir rasade!*

En del språkvetare vill att det ska finnas mer kontroll över språket på internet och vill utveckla handböcker som ger riktlinjer för vad som är passade och icke passande språkbruk på internet. Fram tills idag har det dock inte gjorts några politiska beslut om internetslangen (Yu 2001: 1-5). Men trots att det gjorts få lagstiftningar mot andra språk, så verkar det som om den kinesiska regeringen vill minska engelskans plats i samhället genom en utbildningsreform. Reformen kommer att träda i kraft 2016 och innebär att det engelska språktestet i antagningsprovet för högskolan ska minskas samtidigt som delen för kinesiska och matte ska ökas. (Luo 2013).

6. Resultat

Undersökningen av den svenska och kinesiska språkpolitiska historien visar att de båda länderna har många likheter i arbetet med att vårda och skydda språken. Resultatet av undersökningen förvånade mig lite eftersom jag själv, innan arbetets början, förutspådde att Kina hade gjort mycket mer radikal språkpolitiska beslut än Sverige. Men även om det ser ut som om Kina för en mer strikt språkpolitik så visar undersökningen på att det finns fler likheter än olikheter i de båda ländernas språkvårdsarbete.

Anledningen till detta ligger i grunden att majoriteten språkforskare i både Sverige och Kina anser att det är faktorer utifrån som leder till att förändringar sker i språket. Eftersom den mest utbredda teorin om språkutveckling är att språket påverkas av historiska och sociala förhållanden, så blir det även naturligt att de båda länderna har likande metoder för att vårda och skydda sina språk.

Båda länderna har uppfattningen att språkvården måste kontrollera olika aspekter i språket, och menar att språkvårdens huvudsakliga uppgift är till för att skapa gemenskap och förena landets befolkning. Kina har många etniska grupper som har olika dialekter, därför är det viktigt att språkpolitiken fokuserar på de etniska gruppernas språkliga jämställdhet och den fortsatta utvecklingen av det rikstäckande gemensamma språket *mandarin*. Även i Sverige finns det många olika språk som beror på en ökad invandring. Detta gör att språkpolitiken fokuserar på att få alla nya svenskar att ta till sig språket och att se till att svenskan utvecklas i lagom takt, samtidigt som man värnar för de språkliga minoriteternas jämställdhet.

En annan gemensam faktor som påverkar de båda ländernas språkpolitiska aktiviteter är mentaliteten hos oss människor. Människan är i grund och botten ett djur. Även om det kan låta irrelevant i den studien av språkpolitisk historia, så är det människans flock- och revirinstinkter som är grunden till att många vill skydda sitt land och språk. Den misstänksamhet som ofta finns mot nymodigheter är inte en inställning som är begränsad

till en specifik nationalitet eller grupp av människor. ”Det var bättre förr” mentaliteten och känslan av oro för plötsliga förändringar hör till människans natur.

I både Sverige och Kina är det framförallt inflytande från andra språk som bekymrar den språkintresserade befolkningen. I de båda länderna diskuteras det flitigt om engelskans påverkan på språket. Det som skiljer debatterna i de båda länderna åt är att oron över engelskans påverkan av det svenska språket till mestadels finns hos allmänheten och inte bland lingvister. Språkforskarna har goda kunskaper i svensk språkhistoria. Tillexempel hade tyskan på 1500- och 1600-talet och franskan på 1700-talet stort inflytande på svenskan utan att vara ett hot mot svenskan som det officiella språket i Sverige. Inflytande på svenskan från andra språk är bara en del i språkets utveckling och så länge som svenskan har positionen som officiellt språk i Sverige, och att utvecklingen inte går i för snabb takt, så finns det ingen risk att engelskan kommer att konkurrera med svenskan.

I Kina däremot finns det en oenighet även hos lingvister, där vissa ser engelskan som ett hot medan andra tycker att engelskan har en viktig funktion i Kinas globalisering. Detta tror jag beror på mandarinkinesiskans ostabila position som ett nationellt språk för hela riket. För även om både svenska och mandarin enligt lag är utsedda som officiella huvudspråk i respektive land så har svenskan en mycket starkare position hos befolkningen än vad mandarin har i Kina.

Svaret på varför mandarin har så pass svag status i Kina mot svenskan i Sverige finner vi ifall vi undersöker de båda språkens historiska utvecklingar. Svenskan som vi talar idag har sitt ursprung från 1500-talet och hade redan då en stark position som nationellt språk. I Kina däremot var det inte förrän på 1900-talet som arbetet tog fart mot att utveckla ett rikstäckande gemensamt språk och beslutet att just mandarindialekten skulle få bli nationellt standardiserat språk i Kina. Mandarin har helt enkelt inte hunnit få samma status i Kina som svenskan har i Sverige.

Båda ländernas språkpolitiska arbete har fokuserat på att utveckla och sprida ett rikstäckande, komplett och samhällsbärande språk. Både Sverige och Kina har som mål att vårda och skydda de språk som finns i landet och detta har lett till den svenska respektive

kinesiska språklagen. Lagarna skiljer sig dock lite genom att den kinesiska lagen syftar till att påverka normaliseringen och övergången till den standardiserade kinesiskan som ett officiellt nationellt språk, medan det verkar som den svenska lagen mer har ett syfte att beskriva ett befintligt läge för svenskan.

Slutsatsen jag kommer fram till i den här jämförelsestudien av Sveriges och Kinas språkpolitik är att både ländernas språkpolitiska historia har många likheter. Men trots att båda länderna har en språklag som fastställer svenskan respektive kinesiskans position i samhället så är det nationella språket mandarin mycket yngre än den moderna svenskan, och det krävs ytterligare arbete för att det ska få samma position som svenskan har i Sverige.

7. Litteratur

7.1 Tryckta källor

Kina

Cheng, Tsai Fa, 1985: *Ancient Chinese and Early Mandarin*. USA: Journal of Chinese linguistics.

Chen, Zhanqian, 2005: *Yuyan guihua yanjiu*. Peking: Shangwu Yinshuguan

Dao, Bu, 2004: *Yuyan Guihua yu Yuyan Zhengce: Lilun yu Guobie Yanjiu*. Peking: Zhongguo Shehui Kexue Chubanshe.

De Francis, John, 1972: *Nationalism and Language Reform in China*. New York: Octagon Books.

Li, Jinxi, 1934: *Guoyu yungdong shigan*. Shanghai: Shangwu yinshu-guan.

Li, Rulong, 2003 *Hanyu Fangyanxu*. Peking: Gaodeng Jiaoyu Chubanshe

Lehmann, Winfred P, 1975: *Language and Linguistics in the People's Republic of China*. United States of America: University of Texas Press.

Luo, Jierui, 1995: *Hanyu gaishuo*. Peking: Yu wen chu ban she.

Newnham, Richard, 1971: *About Chinese*. Hamondsworth: Penguin Books Ltd.

Quanguo Renda Jiao Ke Wen Wei Weiyuanhui Jiaoyushi Jiaoyubu Yuyanwenzi Yingyong Guanlisi, 2001: *Zhonghua Renmin Gongheguo Guojia Tongyong Yuyan Wenzhi Fa Xue Duben*. Peking: Yuwen Chuban-she.

Ramsey, Robert S, 1987: *The Language of China*. New Jersey: Princeton University Press.

Zhou, Minglang, Ross, Heidi A, 2004: *Language Policy in the People's Republic of China Theory and Practice since 1949 (Introduction: the context of the theory and practice of China's language policy)*. Dordrecht: Kluwer Academic Publishers.

Sverige

- Josephson, Olle, 2004: *"Ju" ifrågasatta självklarheter om svenskan, engelskan och alla andra språk i Sverige*. Svenska språknämnden & Norstedts Ordbok.
- Lindström, Fredrik, 2000: *Världens dåligaste språk*. Finland: Sättning Bonniers Fotosätteri WS Bookwell.
- Petterson, Gertrud, 2005: *Svenska språket under sjuhundra år*. Lund: Studentlitteratur.
- Sundgren, Eva, 2007: *Sociolingvistik*. Stockholm: Liber AB.
- Westman, Margareta, 2001: *Språkets myller*. Falun: Svenska språknämnden & Norstedts Ordbok.

7.2 Elektroniska källor

Kina

- Chen, Zhangetai, 2005: *Dangdai Zhongguo de yuyan guihua*. Applied Linguistics no.1 februari 2005. Tillgänglig: http://wenku.baidu.com/link?url=27Xj7KZ5te3nJY6MhFt8U1gbbM3Cwt-q-wYZfK-FV5eMgcYif5I9JWUbNWF1KPOAPBKV--gKAZM_IEvKBMHMM3-WoWZ0ic3aasJh4yEw3tC (Hämtad 14/08/18)
- China Daily, 2014: *Use of foreign words ignites debate*. 7 maj. Tillgänglig: http://usa.chinadaily.com.cn/china/2014-05/07/content_17489530.htm (Hämtad 14/08/21)
- China News, 2010: *Xinwen chuban zongshu guifan hanyu chubanyu: jinshi fei zhongfei wai ciyu*. 22 december. Tillgänglig: <http://www.chinanews.com/cul/2010/12-21/2735205.shtml> (Hämtad 14/05/21)
- Luo, Chris, 2013: *Debate rages as China seeks to reduce emphasis on English language education*. 21 oktober. Tillgänglig: <http://www.scmp.com/news/china-insider/article/1336698/debate-rages-china-seeks-reduce-emphasis-english-language> (Hämtad 14/08/12)
- Luo Changpei, Lu Shuxiang, 1955: *Xiandai Hanyu Guifanghua Wenti*. Tillgänglig: http://wenku.baidu.com/link?url=B0Wu3z27Pe_x9_tQTycxRrZwfl2xAVyDT6SMebVqucIkYbewbbZu2Vbtw_nLazBG9to0B6GmCL2jrBALtJpqDw53nnroH3DKOBcC6ujOWa (Hämtad 14/08/28)

- Marthinsson, Peter, 2008: *En snabbkurs i världens största språk*. Tillgänglig: <http://www.ne.se/rep/en-snabbkurs-i-v%C3%A4rldens-st%C3%B6rsta-spr%C3%A5k> (Hämtad 14/08/03)
- Tan, Monica, 2011: *The Weirdest And Most Shocking Chinese Slang That You'll Find On The Internet*. Tillgänglig: <http://www.businessinsider.com/chinese-internet-slang-gonna-make-you-2011-8#ixzz3AmEz1YkU> (Hämtad 14/08/12)
- Yu, Genyuan, 2001: *Wangluoyuyan genshuo*. Tillgänglig: <http://ling.cuc.edu.cn/Staff/yugenyan/papers/wangluoyuyanchongjibo.pdf> (Hämtad 14/08/30)
- Zhongguo yuyan xuebao, volym.1 (1973) - volym.42 (2014) Tillgänglig: http://www.cuhk.edu.hk/journal/jcl/pub_cl_vol.htm#v42n1 (Hämtad: 14/08/21)
- Zhongzhi zhoukan, 2011: *Ni "holdzhu" mei "holdzhu"?* 12 september. Tillgänglig: <http://www.why.com.cn/epublish/node32923/node32948/userobject7ai285423.html> (Hämtad 14/08/30)
- Zhu, Xun Yao, 2010: *Shei zai daibaio hanyu?* Nanfang Ribao, 22 december. Tillgänglig: http://epaper.southcn.com/nfdaily/html/2010-12/22/content_6908543.htm (Hämtad 14/04/16)

Sverige

- Deutsch, Diana, 2011: *Tala i toner*. Språktidningen, december 2011. Tillgänglig: <http://spraktidningen.se/artiklar/2011/11/tala-i-toner> (Hämtad 14/08/03)
- Institutet för språk och folkminne, 2014: *Du bestämmer över språket*. Tillgänglig: <http://www.sprakochfolkminnen.se> (Hämtad 14/05/05)
- Institutet för språk och folkminnen, 2014: *Språkpolitik hos Språkrådet*. 6 maj. Tillgänglig: <http://www.sprakochfolkminnen.se/sprak/sprakpolitik/sprakpolitik-hos-sprakradet.html> (Hämtad: 14/07/20)
- Hultman, Jim & Jonsson, Sanny, 2009: *Internetspråk En studie i högstadieselevers språk på internet 2009*. Högskolan för lärande och kommunikation (HLK) Högskolan i Jönköping Lärarutbildningen. Tillgänglig: <https://gupea.ub.gu.se/handle/2077/19248> (Hämtad 14/08/12)
- META, the Multilingual Europe Technology Alliance, 2014: *Svenska språket i den digitala tidsåldern*. Tillgänglig: <http://www.meta-net.eu/whitepapers/volumes/swedish-executive-summary-sv> (Hämtad 14/08/12)
- Olsson, Lotta, 2014: *Fridtjuv Berg smädades för den nya stavningsreformen*. 7 april. Tillgänglig: <http://www.dn.se/dn-150-ar/fridtjuv-berg-smadades-for-den-nya-stavningsreformen/> (Hämtad: 14/07/20)

- Regeringskansliet, 2009: *Myndigheternas skrivregler (sjunde utökade upplagan)*. Tillgänglig: <http://www.regeringen.se/sb/d/253/a/131583> (Hämtad 14/07/20)
- Svenska Akademien 2011, Tillgänglig: <http://www.svenskaakademien.se/> (Hämtad 14/05/05)
- Svensson, Anders, 2014: *Så snabbt ökar hen i svenska medier*. Språktidningen, 18 mars. Tillgänglig: <http://spraktidningen.se/blogg/sa-snabbt-okar-hen-i-svenska-medier> (Hämtad 14/08/12)
- Språk och Folkminnen 2014: *Om minoritetsspråk*. 11 augusti. Tillgänglig: <http://www.sprakochfolkminnen.se/sprak/minoritetssprak/om-minoritetssprak.html> (Hämtad 14/07/04)
- Språk och Folkminnen 2011: *Språklagen i praktiken - riktlinjer för tillämpning av språklagen*. Tillgänglig: <http://www.sprakochfolkminnen.se/download/18.1bc6136f1422723e4bfc23c/1398151033703/spraklagen-i-praktiken.pdf> (Hämtad: 14/08/28)
- Sveriges Riksdag, 2009: *Svensk författningssamling, Språklag (2009:600)*. Tillgänglig: http://www.riksdagen.se/sv/Dokument-Lagar/Lagar/Svenskforfattningssamling/Spraklag-2009600_sfs-2009-600/ (Hämtad 14/08/12)
- Svenska Akademiens ordbok (SAOB), 2004: *Vanliga frågor om Svenska Akademiens ordbok på internet*. Tillgänglig: <http://g3.spraakdata.gu.se/saob/questions.phtml> (Hämtad 14/07/20)

7.3 Övriga källor

- Publiknätverket, 2013. [Radioprogram]. Publikredaktör: Per Qvarnström, Sverigesradio P4 Halland 17 september. Tillgänglig: <http://sverigesradio.se/sida/gruppsida.aspx?programid=128&grupp=20346&artikel=5647944> (Hämtad 14/08/12)